

Redovisning av medelsförvaltning januari - december 2023

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta följande:

1. Godkänna redovisning av medelsförvaltning januari – december 2023.
2. Redovisningen överlämnas till regionstyrelsen.

Sammanfattning

I regionfullmäktiges budget för 2023 tilldelades hälso- och sjukvårdsnämnden en ram på 7 098,0 mnkr.

Årets resultat uppgick till -669,0 mnkr jämfört med budgeterade 0,0 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 9 277,6 mnkr och avvek positivt mot budget med 235,9 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna avvikelse var högre riktade statsbidrag. Verksamhetens kostnader uppgick till 9 946,6 mnkr och avvek negativt mot budget med 904,9 mnkr. Främsta anledningen var högre kostnader än budget för egen och inhyrd personal.

Årets investeringar uppgick till 111,7 mnkr, vilket var 17,3 mnkr längre än beslutad investeringsram för 2023. Den största anledningen till avvikelsen mot beslutad ram är framskjutna investeringar som kommer att genomföras under 2024. Den största enskilda investeringen under året var inköp av en takhängd röntgenutrustning till kärkirurgin på 12,8 mkr.

Av de politiska prioriteringarna bedöms målen ”Den goda och nära vården har utvecklats”, ”Patienter erbjuds vård enligt (inom nationellt system för kunskapsstyrning) framtagna kunskapsstöd” och ”Stärkt samverkan mellan primärvård, sjukhusvård och kommunal vård” som helt uppnådda medan övriga mål bedöms som delvis uppnådda eller ej uppnådda.

Ärendet

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar medelsförvaltning för perioden januari – december 2023.

Budget

Regionfullmäktige har i budget 2023 tilldelat hälso- och sjukvårdsnämnden en ram på 7 098,0 mnkr.

I nämndens årsplan finns ett antal politiska prioriteringar för nämnden, som t.ex. en god, nära, tillgänglig, jämlik och effektiv vård i länet, en hälso- och sjukvård utifrån patientens perspektiv samt en styrning av verksamheten som baseras på en hög grad av tillit.

Investeringsramen för maskiner och inventarier uppgår till 129,0 mnkr.

Periodens resultat

Årets resultat uppgick till -669,0 mnkr jämfört med budgeterade 0,0 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 9 277,6 mnkr och avvek positivt mot budget med 235,9 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna avvikelse var högre riktade statsbidrag (125 mnkr).

Verksamhetens kostnader uppgick till 9 946,6 mnkr och avvek negativt mot budget med 904,9 mnkr. Främsta anledningen bakom denna negativa budgetavvikelse var att kostnader för egen och inhyrd personal översteg budget med 465,7 mnkr samt 339,2 mnkr. Andra kostnadsposter som översteg budget var köpt vård som hade ett utfall som var 72,2 mnkr mer än budget. Kostnader för läkemedel hade däremot ett utfall under året som var lägre än budget med 19,4 mnkr. Finansiella kostnader uppgick till 4,1 mnkr, vilket var 0,3 mnkr lägre än budget.

För året redovisade Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser (+20 mnkr), Ledning (+29 mnkr) och Smittskydd (+5 mnkr) ett överskott och positiv budgetavvikelse. Extern produktion (-4 mnkr) och Intern produktion (-719 mnkr) redovisade däremot ett negativt resultat och ett underskott.

Hantering av underskott

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 27 september 2023 och redovisning av medelsförvaltningen (dnr HSN 2023/540) fick hälso- och sjukvårdsdirektör i uppdrag att återkomma med en plan för anpassning till en varaktig och stabil hälso- och sjukvård, med ekonomiska effekter på kort och lång sikt.

På nämndssammanträdet den 5 december 2023 redovisade hälso- och sjukvårdsdirektör en plan mot en ekonomi i balans. Den långsiktiga planen innehåller 13 stycken initierade verksamhetsförändringar med långsiktig effekt på ekonomin. För att anpassa verksamheten till tilldelade medel och samtidigt bibehålla kvalitet, patientsäkerhet och kompetens bedömer förvaltningsledningen att arbetet behöver vara långsiktigt. Dessa förändrade arbetssätt kommer ge effekter under 2024 och 2025 vilket gör att kostnadsutveckling bromsas, något som krävs för en ekonomi i balans.

En del i denna långsiktiga plan är att bli oberoende av inhyrd personal. Ett arbete som startats upp under 2023 med utfasningen av inhyrda allmän sjuksköterskor, men som under 2024 kommer att kompletteras med fler yrkeskategorier. Riktmarke vid utgången av 2025 är en total kostnadsnivå för inhyrd personal motsvarande 100 mnkr på helårsbasis, vilket utgör ca 2% av egna personalkostnader.

En annan del som kommer att ske under 2024 är att arbeta vidare med de slutsatser och rekommendationer som kommer att presenteras i utredningen om orsaker till att den offentligt drivna primärvården i regionen gör underskott medan privat driven primärvård når ekonomiska plus resultat. Denna utredning påbörjades under hösten 2023 och genomförs av en extern konsult. Resultatet av denna utredning kommer att presenteras för hälso- och sjukvårdsnämnden i mars 2024.

En ytterligare del i åtgärdsprogrammet mot en ekonomi i balans är det effektiviseringskrav som alla verksamhetsområden inom hälso- och sjukvården genomfört under 2023, vilket även kommer att bestå under 2024, d v s att identifiera och genomföra resultatförbättrande åtgärder motsvarande 1% av respektive verksamhetsområdes externa kostnader.

Investeringar

Årets investeringar uppgår till 111,7 mkr vilket är 17,3 mkr lägre än tilldelad investeringsram på 129,0 mkr.

De största investeringsutfallen på investeringar under 2023 var en takhängd röntgenutrustning (c-båge) till kärllkirurgin på 12,8 mkr, respiratorer till intensivvården i Gävle och Hudiksvall på 11,4 mkr samt uppgradering av datortomograf i Söderhamn, Bollnäs och Gävle på 10,2 mkr. Utöver dessa har även investeringar i regionens ambulanser gjorts under året på totalt 16,7 mnkr.

Den största anledningen till avvikelsen mot beslutad ram för 2023 är framskjutna investeringar av transportkuvöser för 4,4 mkr, vattenreningsanläggning för dialys på 3,5 mkr samt beslut att avvakta med fordonsdatorer till ambulanser uppgående till 4 mkr. Den takhängda röntgenutrustningen till kärllkirurgin blev billigare än förväntat vilket gav en positiv effekt på ca 6 mkr mot godkänt investeringsbelopp.

Ett antal ytterligare mindre investeringar är försenade och kommer att genomföras under 2024.

Uppföljning av verksamhetsplan samt måluppfyllelse

I hälso- och sjukvårdsnämndens årsplan finns ett antal satsningar och målsättningar inom prioriterade områden. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har upprättat en verksamhetsplan med aktiviteter för uppfyllande av målen, som beslutats av hälso- och sjukvårdsdirektören. En sammanfattad uppföljning av verksamhetsplanen med måluppfyllelse per den 31 december redovisas här.

Produktion

Nedan följer produktionsutfall för öppenvården under perioden januari – december 2023, jämfört med motsvarande period 2022.

- Antal besök i primärvården var 18 387 stycken fler än 2022 (+5%)
- Antal första besök i den sjukhusbundna specialistvården var 2 711 stycken fler än 2022 (+3%)
- Antal återbesök i den sjukhusbundna specialistvården var 22 487 stycken fler än 2022 (+6%)

Till dessa besökssiffror skall tilläggas att;

- Antal remisser till den sjukhusbundna specialistvården var 5 418 stycken fler än under 2022 (+4%).
- Telefonkontakter inom den sjukhusbundna specialistvården ligger kvar ungefär på samma nivå som 2022, totalt 2 840 stycken fler telefonkontakter än 2022 (+2%).

Andra produktionsutfall under perioden januari – december 2023, jämfört med motsvarande period 2022 var;

- Medelantalet inlagda patienter i slutenvården per månad var 6 fler än under 2022 (+1 %).
- Antalet genomförda operationer var 609 stycken fler än under 2022 (+3 %). Avvikelserna mot föregående år är både på de elektiva och akuta operationerna. Antalet akuta operationer har under året varit 273 stycken fler än motsvarande period föregående år.

Medarbetare

Under året har antal nettoårsarbetare (*f.d. årsanställda*) i medeltal legat ungefär på samma nivåer som under 2022.

Antalet timanställda har minskat under året, i medel cirka 18 färre timanställda under 2023 jämfört med 2022. En förklaring till denna minskning är nedgången i vaccinationsarbetet som minskat behovet av timanställda.

En lägre sjukfrånvaro under 2023 jämfört med 2022 är en av förklaringarna bakom ett lägre uttag av övertidstimmar under 2023. Totalt motsvarar den minskade övertiden under 2023 cirka 4 stycken färre nettoårsarbetare.

Den ackumulerade sjukfrånvaron under 2023 blev 6,8%, vilket är 0,4 procentenheter lägre än 2022, vilket då bidragit till fler arbetade timmar under året. I början av året var sjukfrånvarotalen klart lägre än motsvarande perioder 2022 samt att sjukfrånvaron under sommarperioden var lägre, vilket gjorde att vid utgången augusti 2023 var den ackumulerade sjukfrånvaron för året 0,6 procentenheter lägre än föregående år. Under hösten 2023 har dock sjukfrånvarotalen varit högre än föregående år. Exempelvis var sjukfrånvaron i november 2023 8,5 %, vilket kan jämföras med en sjukfrånvaro på 7,5 % i november 2022.

Under året har däremot fortsatt antalet frånvarotimmar för vård av barn (VAB) ökat jämfört med föregående år. Totalt under 2023 var antalet frånvarotimmar på grund av VAB cirka 3 000 timmar fler än under 2022.

När det gäller uttagen semester är frånvarotimmarna på grund av detta färre än under 2022. Totalt har det tagits ut cirka 24 000 färre semestertimmar under 2023 i förvaltningen än under 2022. Detta lägre uttag av semestertimmar var dock inte under sommarmånader juni, juli och augusti utan främst beläget till hösten 2023. Detta 2% lägre uttag av semestertimmar påverkade antalet nettoårsarbetare uppåt.

Miljö

Under året har arbetet med att öka andel digitala kontakter i vården fortsatt. En digital kontakt med patienter som ökat under året, som inte fångas upp i produktionsstatiken fullt ut är genomförandet av asynkrona chattar.

Ett annat miljömål är att minska miljöpåverkan ifrån miljöstörande kemikalier och läkemedel genom att hålla förskrivningen av antibiotika på en rimlig nivå.

Förskrivningen av antibiotika följs kontinuerligt dels genom förskrivningen i primärvården genom att följa förskrivningen av antal uthämtade antibiotika recept under de senaste tre månader per 1000 listningspoäng samt Stramas mål på förskrivna antibiotika recept inom hela sjukvården för den senaste tolv månads period. Utfallen för dessa två mätetal har dock inte haft den utveckling som önskats i och med att fyra av primärvårdsområdena inom den offentligt drivna primärvården har under de senaste tre månaderna haft en förskrivning över HVK: s målnivå på 29 uthämtade recept samt att den totala förskrivningen i Gävleborg de senaste 12 månaderna ligger över Stramas mål på 250 uthämtade recept

Prioriterade områden

En effektiv och tillgänglig vård

Politiskt mål; Patientsäkerheten i vården ska säkerställas genom tillgängliga och säkra processer mellan aktörer, adekvat kunskap och kompetens hos medarbetarna, säkra processer i vård och behandling, samt att patienten deltar som medskapare.

Förvaltningsmål: Effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess i samverkan

Förvaltningen skall genomföra insatser inom hälso- och sjukvården och utveckla samverkan med andra aktörer i syfte att förebygga eller förkorta sjukskrivningarna i länet och främja människors återgång i arbete. Ett sätt att följa denna utveckling är aktuellt sjukpenningtal för länet.

Sjukpenningtalet är ett mått på sjukskrivningarnas omfattning och anger antalet dagar per person om alla sjuk- och rehabiliteringspenningdagar under ett år i länet slås ut på alla försäkrade individer.

Gävleborgs län har ett av de högsta sjukpenningtalen i riket och utifrån Försäkringskassans senaste statistik hade Gävleborg ett utfall på 12,4 dagar per person under den senaste 12 månaders period. Detta är en ökning jämfört med utfallet vid utgången av 2022 med 0,9 dagar per person.

Hälso och sjukvården har även ett stort arbete med patienter med nedsatt arbetsförmåga. Detta finns ingen koppling vilken typ av ersättning som dessa individer har. Dessa individer är mellan 16-67 år i behov av samordnande insatser för att närma sig arbete eller studier. Denna patientgrupp hanteras genom TRISAM teamen och under 2023 har 1 080 ärenden hanterats av dessa team, varav 853 stycken är nya ärenden.

Målet bedöms delvis ha uppnåtts.

Politiskt mål; Kontinuiteten i vården ska säkerställas, bland annat genom att göra regionen oberoende av inhyrd personal

Förvaltningsmål: Hög kontinuitet i patientens vård.

Ett sätt att mäta kontinuiteten är genom mätetalet, MFPC, som mäter hur ofta en patient får träffa samma läkare, när en patient har tre eller flera vårdtillfällen under en 12 månaders period. Efter december var andelen 43 % som hade träffat samma vårdgivare vid dessa läkarbesök inom den sjukhusbundna specialistvården. Detta utfall är något lägre än den uppsatta målnivån på större eller lika med 50 % för 2023 samt lägre än motsvarande siffra 2022.

Motsvarande mätning inom primärvården är mätetalet, Ko01L, som mäter hur ofta en patient får träffa samma läkare, när en patient har tre eller flera vårdtillfällen under en 18 månaders period. Utfallet på detta kontinuitetsindex vid utgången av året för de offentligt drivna hälsocentraler var 28 %, vilket är lägre än den uppsatta målnivån på 35 %, som är i nivå med rikets snitt.

Ett annat sätt att stärka kontinuiteten för våra patienter är att erbjuda fler patienter en utsedd fast vårdkontakt eller en behandlande roll. Vid utgången av året hade 12 204 patienter i Gävleborg en utsedd fast vårdkontakt eller en behandlande roll registrerad i befolkningsregistret, vilket är 8 714 stycken fler än vid samma tidpunkt under 2022. I utvecklingsarbetet med Min vård Gävleborghar ett arbete genomförts på enheterna med att identifiera och registrera behandlande roller som en funktion för att stärka kontinuiteten och tillgängligheten för patienten. Detta har medfört att det är 8 443 stycken fler patienter som nu har en registrerad behandlade roll än vid samma tidpunkt under 2022. Antalet registrerade fasta vårdkontakter har även det ökat med 271 patienter under samma tidsperiod.

Målet bedöms delvis ha uppnåtts.

Politiskt mål; Arbetet med att behålla och rekrytera personal och minska beroendet av hyrpersonal ska ges fortsatt prioritet

Förvaltningsmål: Ökad positiv syn på Region Gävleborg som arbetsgivare

Medarbetare som trivs, utvecklas och känner stolthet över sitt arbete och arbetsplats är en avgörande förutsättning för att kunna bedriva vård av hög kvalitet. Dessa parametrar är inte helt enkla att mäta på ett heltäckande sätt, men speglas genom andelen positiva svar på medarbetarenkätens fråga ”Jag skulle rekommendera Region Gävleborg som arbetsgivare.

Resultatet ifrån årets undersökning på andelen medarbetare som skulle rekommendera Region Gävleborg som arbetsgivare blev 56 %, vilket var lägre än den uppsatta målnivån på 70 % samt lägre än utfallet i 2021 års medarbetarundersökning som blev 63 %.

Målet bedöms som ej uppnått.

Politiskt mål; Samverkan ska fortsätta att stärkas mellan primärvård, sjukhusbaserad specialistvård och kommunal vård

Förvaltningsmål: Stärkt samverkan mellan primärvård, sjukhusvård och kommunal vård.

Under Covid-19 pandemin har samverkan mellan den kommunala primärvården, primärvården och sjukhusvården utvecklats i mycket positiv riktning. Utvecklingen har haft ett tydligt fokus på patientens bästa och mest effektiv användning av hela vårdens resurser.

Samverkan med länets tio kommuner sker mycket via det politiska forumet Nätverk Vårld och samverkansforumet för tjänstepersoner Lnsledning Vårld. Nätverk Vårld har under 2022 tagit fram en Vårldsstrategi som samtliga elva huvudmän ställt sig bakom. I den är God och nära vård ett gemensamt prioriterat målområde. I samverkan med länets kommuner har en uppdaterad färdplan för 2023 tagits fram utifrån nya målbilden och utifrån de prioriteringar som Lnsledning gjort. Fokus ligger fortsatt på Ledning och styrning, Medarbetarkommunikation och Gemensam uppföljning. Aktiviteter har genomförts inom vart och ett av områdena.

Under året har det genomförts tre workshops, två på våren och en på hösten, riktade till chefer och ledare inom vårlden i länet (hos samtliga huvudmän, offentliga och privata utförare) med tema Förändringsledning där goda exempel från både kommuner och regionen har medverkat. Syftet är att stärka våra chefer i att leda förändring samt att erbjuda ett uppskattat tillfälle till erfarenhetsutbyte över organisationsgränser.

Under 2021-2022 genomfördes totalt 8 workshops med totalt 330 chefer hos våra elva huvudmän. Sex av dem hade GONV-grund som tema, två hade GONV för barn och unga som tema. 2023 har tre ytterligare workshops anordnats med tema förändringsledning, och där har vi nått ytterligare cirka 120 chefer, vilket totalt innebär att vi nått ca 450 chefer i vårlden i länet genom dessa elva GONV-workshops.

Ett gemensamt APT-material om GONV har även tagits fram tillsammans med kommunerna. Målgrupp är medarbetare inom vårlden i länet och syftet är att första linjens chefer ska använda materialet för dialog och förankring i den egna verksamheten, som ett stöd i sitt förändringsarbete.

I augusti startades en gemensam arbetsgrupp för uppföljning av samverkan i GONV-arbetet, där deltagare från kommuner och region tillsammans ska ta fram indikatorer utifrån den gemensamma målbilden. Nationellt framtagna indikatorer kommer att utgöra grunden i detta arbete. Uppföljningsgruppen presenterade för Lnsledning Vårld i november ett första förslag till gemensam uppföljningsstruktur med indikatorer inom de fem kärnvärdena.

Under året har fortsatt utvecklingsarbete med utskrivningsprocessen genomförts. Samverkansdagar har arrangerats i länets fyra hörn. Gemensamma uppdraget, statistik gällande resultat, rådande överenskommelser och rutiner, och förstärkt lokal samverkan har varit i fokus på dessa dagar.

Ett mått som följs inom utskrivningsprocessen och för att mäta hur samverkan kring patienterna mellan primärvård, sjukhusvård och kommunal vård utvecklas är att följa antalet upprättade samordnade individuella planer (SIP). Om patienter efter utskrivning ifrån slutenvård behöver insatser både ifrån region och kommun ska en samordnad individuell planering genomföras. Målet för 2023 var att genomförda SIP skulle vara 10 % fler än antalet upprättade under 2022.

Detta mål uppnåddes under året och det har under 2023 registrerats 17% fler SIP jämfört med föregående år.

Målet bedöms ha uppnåtts.

Politiskt mål; Patientsäkerheten och kvalitén i vården behöver fortsätta utvecklas

Förvaltningsmål: Färre undvikbara vårdskador

Basala kläd- och hygienrutiner är ett fokusområde som behöver upprätthållas för att upprätthålla en smittsäker miljö på våra vårdinrättningar. Att utveckla våra rutiner för att andelen patienter med vårdrelaterade infektioner samt trycksår minskar kommer även det att prioriteras. Tre fokusområden i verksamhetsplan för 2023 inom patientsäkerhetsområdet är fortsatt följsamhet till basala kläd- och hygienregler, andel patienter med vårdrelaterade infektioner och genomförandet av enkla läkemedelsgenomgångar.

Andel korrekta observationer till de basala kläd- och hygienreglerna var under året 82 %, vilket är lägre än den uppsatta målnivån för året på 95 %. Andel korrekta observationer gällande klädregler låg på den uppsatta målnivån medan andel korrekta hygienregler hade ett lägre utfall.

Andelen patienter med vårdrelaterade infektioner under året blev 10,2 %, vilket är 2,5 % - enheter högre än utfallet för 2022. I vår analys av resultaten ser vi att ett ökande antal fall av vårdrelaterade infektioner, där merparten redan finns vid inläggning på sjukhus. Vidare analyser behöver tas fram och ett arbete behöver göras tillsammans med kommunerna för att hitta åtgärder.

Ett annat fokusområde för att minska vårdskador är en korrekt förskrivning av läkemedel. För att följa detta mäts genomförda och registrerade enkla läkemedelsgenomgångar som andel av totala läkarbesök. Denna andel ligger under årets gångna månader på nivåer mellan 17-21 %, vilket inte är i nivå med den målsättning som fanns för 2023.

Målet bedöms som ej uppnått.

Politiskt mål; Omställningen till "God och Nära vård i Gävleborg" ska fortsätta

Förvaltningsmål: Ökad tillgänglighet till den vård som patienten behöver
Nedan följer en uppföljning av vårdgarantins fyra delar vid utgången av 2023;

Telefontillgänglighet

Telefontillgängligheten har under året varit 88,6 % vilket lägre än den uppsatta målnivån på 99 %. Denna tillgänglighet är dock cirka 1 % enhet högre än samma period föregående år.

Medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvården

Vårdgarantin inom primärvården, d v s nybesök inom 3 dagar till all legitimerad personal, inom den offentligt drivna primärvården har under året varit högre än snittet i riket och på samma nivå som föregående år.

Tillgängligheten för nybesök inom 3 dagar inom den offentligt drivna primärvården har under året legat på 87,5 %, vilket var cirka 1 %-enhet högre än 2022.

Antalet genomförda fysiska besök till primärvården har under perioden varit 5% fler än samma period föregående år.

Första besök inom den sjukhusbundna specialistvården inom 90 dagar

Andelen som väntat mer än 90 dagar på ett första besök var vid utgången av året 40 %, vilket var 3 %-enheter fler än vid samma tidpunkt föregående år.

Det totala antalet väntade på sitt första besök inom den sjukhusbundna specialistvården har under året ökat något jämfört med samma tidpunkt föregående år och var vid utgången av året cirka 15 700 personer, vilket var en ökning med cirka 50 personer jämfört med samma period föregående år.

De verksamhetsområdena med flest väntande på ett första besök finns inom Kirurgen, Ortopeden, Specialmedicin, Ögon och Öra, näsa, hals. Antalet väntande till Kirurgen och Specialmedicin har ökat under den senaste tolv månadsperioden medan till de övriga verksamhetsområden har antalet väntande minska.

Operation/åtgärd inom den sjukhusbundna specialistvården inom 90 dagar

Andelen som väntat mer än 90 dagar på en operation eller en åtgärd var vid utgången av året 22 %, vilket var 2 %-enheter färre än vid samma tidpunkt föregående år.

Det totala antalet väntande på en operation var vid utgången av året cirka 3 300 personer, vilket var cirka 500 personer mindre vid samma tidpunkt föregående år. Merparten av de väntande finns inom Ortopedin och Kirurgi, där antalet väntande inom Kirurgen minskat under året medan antalet väntande inom Ortopedin ökat.

Återbesök genomförda inom medicinskt måldatum

64 % av genomförda återbesök under året har genomförts inom medicinskt måldatum, vilket är längre den uppsatta målnivån för året men på samma nivå som föregående år samma period.

Antalet genomförda återbesök inom sjukhusbundna specialistvården har under perioden varit 6% fler än samma period föregående år.

Målet bedöms delvis ha uppnåtts.

Förvaltningsmål: En utvecklad god och nära vård

Det långsiktiga arbetet mot målbilden för God och nära vård 2030 har fortsatt under 2023 utifrån gemensam målbild med länets kommuner, Välfärdsstrategin beslutad i Länsledning, kärnvårderna och de sju programdirektiv som beslutats inom Region Gävleborg. I treårsplanerna för 2023-2025 prioriteras följande utvecklingsarbeten inom Region Gävleborg:

Exempel på aktiviteter som genomförts under året för att nå beslutade mål för 2023:

- **Programområde Prevention:** Kartläggning av preventionsarbete för äldre inom primärvården samt i kommunal verksamhet, genomförd juni-augusti 2023, som underlag för nulägesbild, behovsbedömning och åtgärder på länsnivå.
- **Programområde Digitala vårdmöten:** Min vård Gävleborg – omfattande aktiviteter för fortsatt införande, utveckling och marknadsföring mot länets invånare. Uppstart av referensgrupp med invånare – för delaktighet i fortsatt utveckling av tjänsten.
- **Programområde Digitala hälsorum:** Förstudie Servicehubbar tillsammans med länets kommuner och Regional Utveckling – för ökad närvaro på landsbygden, tillgängligare vård och användning av digitala verktyg – ger resurseffektivisering och moderna arbetssätt som efterfrågas av invånarna.
- **Programområde Hälsocentral:** Hälsocentralens uppdrag och roll utvecklas i samverkan med Hälsoval, utvecklingsarbetet kring Närvårdscenter och mot målbilden för God och nära vård. Starka hälsocentraler utgör basen i den tillgängliga, nära och personcentrerade vården.
- **Programområde Närvårdscenter:** Under 2023 har utformning och innehåll för Närvårdscenter ytterligare konkretiserats. Workshops har genomförts i Hälsingland, respektive i Gästrikland, med ansvariga verksamhetschefer hos samtliga berörda huvudmän och verksamheter. Workshoparna har satt ramarna för uppdraget, och utgör grunden för det fortsatta lokala arbetet, som ska bygga på befintligt lokalt arbete och lokala förutsättningar och möjligheter.
- **Programområde Specialiserad sjukhusvård:** Specialiserade sjukhusvårdens delaktighet i mobila team – fortsatt utveckling av samarbetet.
- Ökat samarbete mellan God och nära vård och övriga utvecklingsarbeten inom Region Gävleborg: Kunskapsstyrning, verksamhetsområde Digital vård, SUSSA och Cosmic för att se hur dessa processer kan stödja varandra i riktning mot den gemensamma målbilden för God och nära vård. Arbeta påbörjat för att utveckla Dokumenterad överenskommelse (tidigare benämnt ”patientkontrakt”) i Cosmic utifrån samarbete inom SUSSA. Planering pågår för att koppla på utbildning och workshops som stöd för att stärka ett personcentrerat arbetssätt.

- Påbörjat arbete med att förstärka det personcentrerade förhållningssättet inom vården. Omvärldsanalys, teoretisk ram och modell för personcentrering, intressentanalys gjord, arbete pågår med att ta fram förslag till HSL på hur arbetet strategiskt ska bedrivas framöver, och vilka insatser som ska göras. Planering för intern workshop-serie med tema personcentrering.
- Mobila teamen fortsätter utveckla sitt arbete och testa nya arbetsområden. Mobila team finns i Hudiksvall och Gävle, men mobil verksamhet finns även i olika former i sjukhusvården. Arbete pågår för att se om samordningen kan utvecklas mellan de olika mobila resurserna för ett bättre resursutnyttjande.
- Utvecklat kommunikationsarbete för att stödja omställningen till GONV: populärversion av årsredovisningen för statsbidraget till Socialstyrelsen. Vi fick in många goda exempel på GONV-arbete och framgångsrika förändringsarbeten från vårdens olika enheter, och i denna populärversion har vi lyft fram vårdens medarbetare som konkret ställer om till God och nära vård i sina arbetssätt. Innehåller artiklar och konkreta berättelser om vad GONV kan vara, där våra medarbetare blir ambassadörer för de nya arbetssätten.
- Förändringsledning – konkret stöd till chefer i förändringsarbetet med hjälp av material, checklistor och mallar publicerade på Plexus.
Målet bedöms ha uppnåtts.

En jämlik vård

Politiskt mål; Hälso- och sjukvården ska verka för att motverka ojämlikheter och ojämställdhet i vården

Förvaltningsmål: Motverka utanförskapet i hälso- och sjukvården

Detta mål har verksamheterna haft svårt att prioritera under året. Under året har ett arbete genomförts tillsammans med avdelning för folkhälsa och hållbarhet som har gått in med praktiskt stöd och några analyser har genomförts under året. Ett mycket gott exempel är det arbete som initierats mellan förlossningen och vuxenpsykiatrien med målriktade insatser för födande kvinnor med psykisk ohälsa. Förvaltningen tar även fram köns- och åldersuppdelad statistik där så är möjligt, för att skapa underlag för analys och reflektion.

Målet bedöms som ej uppnått.

En ökad grad av tillitsbaserad styrning

Politiskt mål; Verksamheten ska på alla nivåer styras och ledas så att den, på både kort och lång sikt, kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar

Förvaltningsmål: God ekonomisk hushållning, verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar

Utfallet för helåret är ett underskott på -669 mnkr. Ett fokusområde under året har varit att utvecklingen av förvaltningens bemanningskostnader (kostnader för egen och inhyrd personal) som är ett måtetal som följs upp kontinuerligt och är den del av verksamhetsplanen. Kostnadsökningstakten för dessa bemanningskostnader efter december är 11 %, där en ökad mängd inhyrda timmar tillsammans med ökade pensionskostnader och en lönerevision på i snitt 4,5% är poster som påverkar detta måtetal kraftigt.

Andra stora kostnadsposter som drivit kostnadsutvecklingen under året är kostnader för läkemedel och köpt vård som hade kostnadsökningstakter på 4 % respektive 10 %.

Målet bedöms som ej uppnått.

Förvaltningsmål: Ansvarstagande, hållbar resursanvändning

Under året har arbetet med att öka andel digitala kontakter i vården fortsatt. En uppföljning som görs för att mäta omställningen till digitala vårdmöten är andel digitala kontakter av totala öppenvårdsbesök. Under året har cirka 2 % av de totala öppenvårdsbesöken utförts digitalt. En digital kontakt med patienter som ökat under året, som inte fångas upp av mätetalet kring öppenvårdsbesöken, är asynkrona chattar.

Ett annat miljömål är att minska miljöpåverkan ifrån miljöstörande kemikalier och läkemedel genom att hålla förskrivningen av antibiotika på en rimlig nivå.

Förskrivningen av antibiotika följs kontinuerligt dels genom förskrivningen i primärvården genom att följa förskrivningen av antal uthämtade antibiotika recept under de senaste tre månader per 1000 listningspoäng samt Stramas mål på förskrivna antibiotika recept inom hela sjukvården för den senaste tolv månads period. Utfallen för dessa två måtetal har dock inte haft den utveckling som önskats i och med att fyra av primärvårdsområdena inom den offentligt drivna primärvården har under de senaste tre månaderna haft en förskrivning över HVK:s målnivå på 29 uthämtade recept samt att den totala förskrivningen i Gävleborg de senaste 12 månaderna ligger över Stramas mål på 250 uthämtade recept.

Målet bedöms delvis ha uppnåtts.

Politiskt mål; Verksamheten ska bedrivas enligt relevanta författningar och med tillräcklig kvalitet, med medborgarnas bästa i fokus

Förvaltningsmål: Patienter erbjuds vård enligt (inom nationellt system för kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård) framtagna kunskapsstöd

Arbetet med de personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen har bidragit till att kunskapsstödsarbetet har fått ett bredare perspektiv och varit en utgångspunkt för lokal dialog kring jämlika förutsättningar att bedriva hälso- och sjukvård bland annat i relation till omställningen mot en God och nära vård.

I arbetet med att utgå från patientens vårdprocess har verksamheter och vårdnivåer hittat en grund för gemensam dialog om hur vården bör organiseras. Tillsammans med patienter och anhöriga har grupperna haft möjlighet att föra dialog kring patientperspektivet, styrkor och förbättringsbehov i de olika vårdförloppen. Arbetet bedöms ha bidragit till ett lärande mellan verksamheter och vårdnivåer.

Målet bedöms ha uppnåtts.

Politiskt mål; Chefer ska ha förutsättningar att tillämpa tillitsbaserat ledarskap

Förvaltningsmål: Ökad medarbetarnöjdhet

Ett sätt att följa med medarbetarnas uppfattningar om regionen som arbetsgivare är genom den årliga medarbetarenkäten och dess HME värde. Utfallet ifrån årets undersökning inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen blev 78, vilket var högre än den uppsatta målnivån och men två enheter lägre än senast medarbetarundersökningen genomfördes vilket var 2021.

Under 2022 påbörjades aktiviteter för att stärka medarbetarnöjdheten vilket har fortsatt under 2023. Exempel på detta är de nya riktlinjer som implementerats för flexibelt arbete. Andra exempel är fortsatt satsning på arbetsgivarvarumärket för att bevara och attrahera arbetskraft, där kommunikationsinsatser genomförts för att kommunicera gävleborgskraften. En annan viktig aspekt under detta år på samma sätt som under 2022 är att uppmuntra, följa upp och möjliggöra kompetensutveckling i och med att detta fått stå tillbaka under pandemin.

Målet bedöms delvis ha uppnåtts.

Efterlevnad av uppdrag utifrån reglemente

Nämndens ansvarsområde enligt hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente är att ge hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar också för att ge information till allmänheten om den egna verksamheten, reformera nämndens regelbestånd samt ansvara för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet förfogar över.

Verksamheten som under året har bedrivits inom nämndsförvaltningen faller inom ramen för nämndens reglemente.

Efterlevnad av beslut fattade av regionfullmäktige

Nedan redovisas status över uppdrag som under tidsperioden 1 januari 2022 – 31 december 2023 givits hälso- och sjukvårdsnämnden utifrån beslut fattade i regionfullmäktige;

Uppdrag	Dr-nummer	Status	Datum HSN	Nästa rapportering
Uppdrag i budget 2023 (RF 2022/325) - Psykiatriutredning	HSN 2023/113	Avslutad	2024-01-23	-
Uppdrag i budget 2023 (RF 2022/325) - Avskaffande av avgift vid spårsäkring	HSN 2023/1312	Avslutad	2023-10-18	-
Uppdrag i budget 2023 (RF 2022/325) - Trygghetspaket för vårdpersonal	HSN 2023/1490	Pågående	2023-09-27	Juni 2024
Uppdrag i budget 2023 (RF 2022/325) - Tillgänglighetsarbete	HSN 2023/1489	Pågående	2024-01-23	2024-02-15

Under tidsperioden har även ett antal revisionsrapporter, motioner och interpellationer tilldelats hälso- och sjukvårdsnämnden utav regionfullmäktige som besvarats.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Chefscontroller
Regionstab ekonomi

Martin Andersson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Erik Lundgren
Chefscontroller